

ଆଜି ଆପଣ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଶୁଭ ସକାଳ ଫୁଲ୍ଲୁର ଫୁଲ୍ଲୁ କନ୍ଦେସ୍ତର ଧାରଣା

ତେଣୁ ଏହି ଫୁଲ୍ଲୁ ପ୍ରକୃତରେ ଶବ୍ଦରୁ ଆସିଥାଏ ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଲାଟିନ୍ ପ୍ରବାହ

ତେଣୁ ପ୍ରଥମେ ଆମେ ଫୁଲ୍ଲୁର ଧାରଣା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବୁ ଏବଂ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖାଇବି ଯେ ଗସ୍ତ ନିୟମ ବା electric ଦ୍ରୁତତା ଫୁଲ୍ଲୁ ଏବଂ ଚାର୍ଜ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅଟେ

ତେଣୁ ଫୁଲ୍ଲୁର ଧାରଣାକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ମୋତେ ଦିଅନ୍ତୁ | ଏକ ସମାନ ବେଗ ସହିତ ପ୍ରବାହିତ ଏକ ତରଳ ପଦାର୍ଥକୁ ବିଚାର କରନ୍ତୁ

ତେଣୁ ମୁଁ ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଆହା ଫୁଲ୍ଲୁର ପ୍ରବାହିତ ହେଉଛି ବୋଲି କୁହନ୍ତୁ ମୋତେ ଏହା ଅନୁମାନ କର ଯେ ଏହା ହେଉଛି x ଏହା y ଏବଂ ଏହା ହେଉଛି z ତେଣୁ ମୁଁ ଅନୁମାନ କରୁଛି ଯେ ତରଳ ପଦାର୍ଥ ମୁଁ ନେଉଥିବା ଦିଗରେ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଛି | କିଛି ଦ $length$ ଧ୍ୟାନ ଏହି c ପରି ଏକ ଭୂପୃଷ୍ଠ l ଏବଂ l ସହିତ ଏହି ଫ୍ରେମ୍ ପ୍ରବାହ ଦିଗକୁ p ଶ୍ରେଣି ରଖାଯାଇଥାଏ

ତେଣୁ ତରଳ y ଦିଗରେ ପ୍ରବାହିତ ହୁଏ ଏବଂ ଏହି ଫ୍ରେମ୍ ପ୍ରସ୍ଥାନ ବିମାନ ସହିତ ସମାନ୍ତରାଳ ଅଟେ

ତେଣୁ ତରଳ ପଦାର୍ଥ କ୍ରୋ ଅଟେ | ଏହି ପୃଷ୍ଠକୁ $ssing$ କରିବା ଏବଂ ବାମରୁ ଡାହାଣକୁ ଯିବା ପ୍ରଣାଳୀ ମୁଁ ନିଜକୁ ପଚାରୁଛି, ଯୁନିଟ୍ ସମୟ ପ୍ରତି ଏହି ଭୂପୃଷ୍ଠ ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିବା ଫୁଲ୍ଲୁର ପରିମାଣ କ'ଣ

ତେଣୁ ଭୂପୃଷ୍ଠରେ ତରଳ ପଦାର୍ଥ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଛି

ତେଣୁ ଯୁନିଟ୍ ସମୟ ପ୍ରତି କେତେ ପରିମାଣର ତରଳ ପଦାର୍ଥ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଛି | ବର୍ତ୍ତମାନ ଭୂପୃଷ୍ଠ ଦେଇ ଯଦି ମୁଁ ଭୂପୃଷ୍ଠରେ ପ୍ରବାହିତ ତରଳ ପଦାର୍ଥକୁ ଦେଖେ ତେବେ ଏଠାରେ ମୋର ଭୂପୃଷ୍ଠ ତରଳ ଏହିପରି ଭୂପୃଷ୍ଠରେ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଛି ତୁମେ ଦେଖୁ ବା ଭୂପୃଷ୍ଠ s ଏବଂ ବେଗ v ଯେପରି ମୁଁ ଲେଖୁଛି ତେବେ କେତେ ତରଳ ଅତିକ୍ରମ କରିବ | ତୁ understand ୀବା ପାଇଁ କେତେ ପରିମାଣର ତରଳ ପଦାର୍ଥ ଅତିକ୍ରମ କରିବ, ମୋତେ ଏଠାରୁ v ସହିତ ସମାନ ଦ $length$ ଧ୍ୟାନ ନେବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ତେଣୁ ଏହି ଦ $length$ ଧ୍ୟାନ b ଅଟେ

ତେଣୁ ଏକ କଳ୍ପିତ ବିମାନ ଅଛି ଯାହାକୁ ମୁଁ ଭୂପୃଷ୍ଠରୁ v ଦୂରତାକୁ ବିଚାର କରେ ଏହା ହେଉଛି ମୋର ପ୍ରକୃତ ପୃଷ୍ଠ ଯାହା ମାଧ୍ୟମରେ ମୁଁ ଖୋଜିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି | ତରଳ ପ୍ରବାହର ହାରକୁ ବାହାର କରେ ଏବଂ ମୁଁ ଏହି ପୃଷ୍ଠରୁ v ଦୂରତାରେ ଏକ କଳ୍ପିତ ପୃଷ୍ଠକୁ ବିଚାର କରେ ଯେହେତୁ ତରଳ ପ୍ରବାହ ପ୍ରବାହକୁ ମନେ କରେ ତରଳ ପଦାର୍ଥ ବେଗକୁ ପ୍ରବାହିତ କରେ

ତେଣୁ ଯୁନିଟ୍ ସମୟ ପରେ ଏହି ପୃଷ୍ଠଟି ଆସିଲା ଏବଂ ଭୂପୃଷ୍ଠରେ | ମୁଁ ଭୂପୃଷ୍ଠ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ହୋଇଥିବା ଭୂପୃଷ୍ଠ ସହିତ ମୁଁ ତରଳ ପଦାର୍ଥ ସହିତ ଗତି କରେ ଏବଂ ଏକ ଯୁନିଟ୍ ସମୟରେ ଏହି ପୃଷ୍ଠଟି ପଛ ପୃଷ୍ଠକୁ ଆସି ଆମ ପୃଷ୍ଠ ସହିତ ସମକକ୍ଷ ହୋଇଥାନ୍ତା

ତେଣୁ ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଏହି ଭଲ୍ୟୁମ୍ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ତରଳ ପଦାର୍ଥ ଏକ ଏକକରେ ଭୂପୃଷ୍ଠ ଅତିକ୍ରମ କରିଥାନ୍ତା | ସମୟ

ତେଣୁ ପ୍ରବାହର ଭଲ୍ୟୁମ୍ ହାର ଏହି ଖା ରେ ଥିବା ଭଲ୍ୟୁମ୍ ହେବ ଏବଂ ଏହି ଭଲ୍ୟୁମ୍ ରେ ଥିବା ତରଳ ପଦାର୍ଥର ପରିମାଣ ଏବଂ ଏହି ଦ $length$ ଧ୍ୟାନରେ ଏହି ଭୂପୃଷ୍ଠର ପରିମାଣ କ'ଣ

ତେଣୁ ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି v କୁ s

ତେଣୁ ଏହାକୁ ଫୁଲ୍ଲୁ କୁହାଯାଏ | ଏହି କ୍ଷେତ୍ର ଦେଇ ତରଳ ପ୍ରବାହର ପ୍ରବାହ ହେଉଛି ଭୂପୃଷ୍ଠର ବେଗ ଗୁଣ ଏବଂ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୁଁ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରବାହର ଦିଗକୁ p ଶ୍ରେଣି ବୋଲି ବିଚାର କରୁଛି

ତେଣୁ ଏହା ସ୍ୱଚ୍ଛିତ କରେ ଯେ ତରଳ ପଦାର୍ଥର v ପରିମାଣ ଏହି ଯୁନିଟ୍ ପ୍ରତି ଯୁନିଟ୍ ସମୟ ଦେଇ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଛି | ପ୍ରବାହ ଦିଗକୁ p ଶ୍ରେଣି ଥିବା ଏକ କ୍ଷେତ୍ର କିନ୍ତୁ ଧରାଯାଉ ମୋ ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରବାହ ଦିଗକୁ p ଶ୍ରେଣି ନଥିଲା ଧରାଯାଉ ତରଳ ଏହିପରି ପ୍ରବାହିତ ହେଉଛି ଏବଂ ମୋର ଫ୍ରେମ୍ ଏକ କୋଣରେ ଅଛି

ତେଣୁ ଏହା ଏକ କୋଣ ଥିବା ଫ୍ରେମ୍ କରେ | ମୋର ଫ୍ରେମ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ସେହି ଫ୍ରେମ୍ ଖୋଲିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ଅଟେ ଏବଂ ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖୁଛି ଯେ ପ୍ରବାହର ହାର ବଦଳିଯିବ କାରଣ ସାମା କଳ୍ପନା କର ଯେତେବେଳେ ଏହି ଫ୍ରେମ୍ ଫୁଲ୍ଲୁର ପ୍ରବାହର ସମାନ୍ତରାଳ ହୋଇଯାଏ କ flu ଶାସି ତରଳ ଅଞ୍ଚଳ ଅତିକ୍ରମ କରିବ ନାହିଁ | କାରଣ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ କ୍ଷେତ୍ର ସହିତ ସମାନ୍ତରାଳ ଭାବରେ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଛନ୍ତି

ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଏହାକୁ କିପରି ଗଣନା କରିବି

ତେଣୁ ମୋତେ ଏହି ପାର୍ଶ୍ୱରୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଦିଅନ୍ତୁ

ତେଣୁ ମୋର ଏହି ରେଖା ଅଛି ଏହା ମୋର ଭଲ୍ୟୁମ୍ ଅଟେ ଏହା ହେଉଛି

ତେଣୁ ମୁଁ ଏକ ବିନ୍ଦୁ ନେଇପାରେ ଯାହା ଏଠାରୁ v ଦୂରତାରେ ଅଛି | ଏହା ହେଉଛି ମୋର କ୍ଷେତ୍ର,

ତେଣୁ ଏହି ଭଲ୍ୟୁମ୍ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ତରଳ ପଦାର୍ଥ

ତେଣୁ ଏହା ମଧ୍ୟ b ଅଟେ ଏହି ଭଲ୍ୟୁମ୍ ରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ତରଳ ପଦାର୍ଥ ଏକ ଯୁନିଟ୍ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଭୂପୃଷ୍ଠରେ ଉଡ଼ି ଯାଇଥାନ୍ତା ଯେପରି ପୂର୍ବ ପରି ତରଳ ପଦାର୍ଥ v ଠାରୁ ଦୂରରେ ଥିଲା | ଭୂପୃଷ୍ଠ ଏକ ଯୁନିଟ୍ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଭୂପୃଷ୍ଠ ଅତିକ୍ରମ କରିଥାନ୍ତା ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଭଲ୍ୟୁମ୍ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ତରଳ ପଦାର୍ଥ ଭୂପୃଷ୍ଠ ଅତିକ୍ରମ କରିଥାନ୍ତା ଏବଂ ଏହି ତରଳ ପଦାର୍ଥର ଭଲ୍ୟୁମ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ କିଛି ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ $v \text{ times } s \cos \theta$ ଏହା ହେଉଛି $\cos \theta$ ଏବଂ ଏହା ହେଉଛି v ଏକ ସମାନ୍ତରାଳ ଏବଂ ଏହାର ଭଲ୍ୟୁମ୍ | ume ଏହାର କ୍ଷେତ୍ର ହେଉଛି ବନାମ କୋସ୍ ଥାଟା ଅନ୍ୟ ଡାଇମେନ୍ସନ୍ ଦ $multip$ ାରା ଗୁଣିତ ହୁଏ ଯଦି ତୁମେ ଯଦି ଅନ୍ୟ ଡାଇମେନ୍ସନ୍ ଦ $multip$ ାରା ଗୁଣନ କର ତେବେ ତୁମେ ଭଲ୍ୟୁମ୍ ପାଇବ ଯାହା ବନାମ କୋସ୍ ଥାଟା

ତେଣୁ ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଫୁଲ୍ଲୁ ବନାମ କୋସ୍ ଥାଟା ଏହି ଫୁଲ୍ଲୁ ହାସ ହୋଇଛି କାରଣ ଏହି $\cos \theta$ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ଅ $with$ ିତଳ ସହିତ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତରଳ ପ୍ରବାହ ସମକ୍ଷ ଅଟେ

ତେଣୁ ଏହି $\cos \theta$ ତରଳ ପ୍ରବାହ ପ୍ରତି ପ୍ରବୃତ୍ତ ଅଟେ | ଦେଖନ୍ତୁ ଥାଟା ନବେ ଡିଗ୍ରୀ କୋସ୍ ଥାଟା ଶୂନ୍ୟ ହୋଇଯାଏ ଏବଂ ଫୁଲ୍ଲୁ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇଯାଏ ଯଦି ଯଦି ତରଳ ଏହିପରି ପ୍ରବାହିତ ହୁଏ ଏବଂ ତୁମର ଫ୍ରେମ୍ ଏହିପରି ହୁଏ ତେବେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଭୂପୃଷ୍ଠ ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିବା କ $fluid$ ଶାସି ତରଳ ପଦାର୍ଥ ନାହିଁ ଏହା କେବଳ ଭୂପୃଷ୍ଠ ଚରିବା ଏବଂ ଚାଲିଯିବା |

ତେଣୁ ଫୁଲ୍ଲୁ ଭୂପୃଷ୍ଠ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କୋଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ଏବଂ ଫୁଲ୍ଲୁର ପ୍ରବାହର ଦିଗ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ଏବଂ ଫୁଲ୍ଲୁ ବନାମ କୋସ୍ ଥାଟା ବର୍ତ୍ତମାନ $v \cos \theta$ ହେଉଛି ଏହି ଦିଗ ଏବଂ ଥାଟା ହେଉଛି ଏହି କୋଣ

ତେଣୁ ଯଦି ମୁଁ ଏହା ଉପରେ ଏକ ସାଧାରଣ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିଥାଏ | v ଏକ୍ସର ଭୂପୃଷ୍ଠରେ p ଶ୍ରେଣି ରହିଥାଏ ଏହି ରେଖା ଏହି ରେଖା ସହିତ p ଶ୍ରେଣି ରହିଥାଏ

ତେଣୁ ଏହି କୋଣଟି ମଧ୍ୟ ଥାଟା ଅଟେ

ତେଣୁ ଏହା $v \cdot n$ ବ୍ୟତୀତ s କିଛି ନୁହେଁ କାରଣ $v \cdot n$ ହେଉଛି $v \cos \theta \cdot n$ ହେଉଛି ଭୂପୃଷ୍ଠ ଏକକ ଏବଂ

ତେଣୁ $v \cdot ns$ ବର୍ତ୍ତମାନ ଫୁଲ୍ଲୁ ଅଟେ

ତେଣୁ ଏହା ମୋତେ କହିଥାଏ ଯେ ଫୁଲ୍ଲୁର ପ୍ରବାହର ଫୁଲ୍ଲୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତରଳ ପ୍ରବାହର ଦିଗ ସହିତ ଭୂପୃଷ୍ଠ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କୋଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ, ଯାହାକୁ ମୁଁ ଭେକ୍ଟର ଭାବରେ ପରିଚିତ କରି ଏହାକୁ ଅଧିକ କମ୍ପାକ୍ଟ ଫର୍ମରେ ଲେଖିପାରେ | କ୍ଷେତ୍ର

ତେଣୁ ଯଦି ମୋର ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ଅଛି ଯଦି ମୁଁ ଏହିପରି ଏକ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପରିଭାଷିତ କରେ ଧରାଯାଉ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରଟି s ଅଟେ ଏବଂ ଏହା ହେଉଛି ଏହି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ସାଧାରଣ ଦିଗ, ମୁଁ ଭେକ୍ଟର କ୍ଷେତ୍ରର ଭେକ୍ଟରକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ n କ୍ୟାପ୍ ଭେକ୍ଟର କ୍ଷେତ୍ର ହେଉଛି ଏକ ଭେକ୍ଟର ଯାହାର ପରିମାଣ ଭୂପୃଷ୍ଠର କ୍ଷେତ୍ର ସହିତ ସମାନ ଏବଂ ଯାହାର ଦିଗଟି ଏହିପରି ଏକ ପୃଷ୍ଠ ପାଇଁ ଅବଶ୍ୟ ସାଧାରଣ ପୃଷ୍ଠରେ ସମାନ, ମୁଁ ଏହି ସାଧାରଣକୁ ବାଣ୍ଟିଥାଏ କିମ୍ବା ସେହିଠାରେ ଏକ ଅସ୍ପଷ୍ଟତା ଅଛି କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଆମେ ବନ୍ଦ ପୃଷ୍ଠଟିକ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବୁ ଯେଉଁଥିରେ ଏହି ଅସ୍ପଷ୍ଟତା | ସମାଧାନ ହୋଇଛି

ତେଣୁ ଏକ ଭେକ୍ଟର କ୍ଷେତ୍ର କେବଳ ଧାରଣ କରେ ନାହିଁ | କ୍ଷେତ୍ରର ପରିମାଣ କିନ୍ତୁ ଯୁନିଟ୍ ଭେକ୍ଟର ମଧ୍ୟ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରକୁ p ଶ୍ରେଣି ରହିଥାଏ

ତେଣୁ ଭେକ୍ଟର କ୍ଷେତ୍ର ମୋତେ କେବଳ ସେହି କ୍ଷେତ୍ର ଦେଇନଥାଏ ବରଂ ଏହାର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଯଦି ମୁଁ ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ନିଏ ଯଦି ମୋର ଏଠାରେ

ତିନୋଟି ଅକ୍ଷ ଅଛି, ଯଦି ମୁଁ ଏଠାରେ ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ନିଏ | ସଠିକ୍ ବିମାନରେ ଏହାର ସ୍ୱ normal ାଭାବିକ ଏହିପରି ସୂଚିତ ହେବ
ତେଣୁ କ୍ଷେତ୍ରଟି ହେଉଛି ଏହା ହେଉଛି ଭେକ୍ଟର ଏରିଆ s ଥର j କ୍ୟାପ୍ ଯଦି ଆପଣ ଅନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ସମାନ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ନେଇ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟ ଦିଗକୁ ରଖନ୍ତି ଉଦାହରଣ
ସ୍ୱରୂପ ମୁଁ ଏହାକୁ ଏହି କ୍ଷେତ୍ର ପରି ରଖିଛି | ଏହା ହେଉଛି ମୁଁ କ୍ୟାପ୍
ତେଣୁ ଏଠାରେ ଭେକ୍ଟର କ୍ଷେତ୍ର k କ୍ୟାପ୍ ରେ ଅଛି
ତେଣୁ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ପରିମାଣ ସମାନ କିନ୍ତୁ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ ଭିନ୍ନ ଏବଂ ଏହା ମୁନିଟ୍ ସାଧାରଣରେ ରହିଥାଏ
ତେଣୁ ଭେକ୍ଟର କ୍ଷେତ୍ର ଏକ ଉପଯୋଗୀ ଧାରଣା ଯାହାକୁ ଆପଣ ଅନେକ ଭିନ୍ନରେ ବ୍ୟବହାର କରିବେ | ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ କିନ୍ତୁ ଏହି ଭେକ୍ଟର କ୍ଷେତ୍ର କେବଳ କ୍ଷେତ୍ରର
ପରିମାଣକୁ ଧାରଣା କରେ ନାହିଁ ବରଂ ଏହାର ଦିଗ ମଧ୍ୟ ସେହି ଅଞ୍ଚଳର ସାଧାରଣ ଦିଗ ଅଟେ
ତେଣୁ ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାହା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ ତାହା ମୁଁ ଗଣନା କରିବାକୁ ଚାହେଁ
ତେଣୁ ଫ୍ଲକ୍ସ କ'ଣ
ତେଣୁ ମୁଁ ପରିଚିତ କରାଇଲି | af ର ପ୍ରବାହ ପରି ଫ୍ଲକ୍ସ | luid ଏହି ଫ୍ଲକ୍ସ କନସେପ୍ଟକୁ ସମସ୍ତ ଭେକ୍ଟର ଫିଲ୍ଡରେ ସାଧାରଣ କରାଯାଇପାରେ
ତେଣୁ ମୁଁ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଫିଲ୍ଡ ଭେକ୍ଟର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଫ୍ଲକ୍ସକୁ ପରିଭାଷିତ କରିପାରେ | ଏହା ଏବଂ ଯଦି ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଫିଲ୍ଡ ଏହି ମୁନିଟିଫର୍ମ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଫିଲ୍ଡ ଦିଗକୁ
ସୂଚାଉଛି ତେବେ ମୁଁ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଫ୍ଲକ୍ସ phi କୁ e times s ପରିଭାଷିତ କରିବି | କିଛି ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ e ଏବଂ s ସମାନ୍ତର ଭାବରେ e dot s
ହେଉଛି e times s ଯାହା ଫ୍ଲକ୍ସ ପ୍ରବାହ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ electric ଦୁ୍ୟୁତିକ ଫ୍ଲକ୍ସରେ ପ୍ରକୃତରେ ଏକ ତରଳ ପଦାର୍ଥ ଥିଲା ଯାହା ଭୂପୃଷ୍ଠରେ ପ୍ରବାହିତ
ହେଉଥିଲା କିନ୍ତୁ ବ electric ଦୁ୍ୟୁତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ କିଛି ନାହିଁ | ଯାହା ପ୍ରବାହିତ ହେଉଛି ମୁଁ ଫ୍ଲକ୍ସର ଧାରଣାକୁ ବ electric ଦୁ୍ୟୁତିକ କ୍ଷେତ୍ର ପରି ଏକ ଭେକ୍ଟର
ଫିଲ୍ଡକୁ ବିସ୍ତାର କରିଛି
ତେଣୁ ମୁଁ ଏହା ଦେଇପାରେ ଯେ ଭୂପୃଷ୍ଠ ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିବା ବ electric ଦୁ୍ୟୁତିକ କ୍ଷେତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ପରି କିଛି ଅଛି କିନ୍ତୁ ଏହା ବ the ଦୁ୍ୟୁତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରବାହିତ
କିଛି ନାହିଁ | ca se ଏହା କେବଳ ଏକ ପରିମାଣକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ so କରେ
ତେଣୁ ମୋତେ ହିସାବ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ଦିଅ, ମୁଁ ଏକ ଗଣନାରେ ଅଧିକ ଆଗ୍ରହୀ, ଯେଉଁଠିରେ ମୁଁ ଦେଖିବାକୁ ଚାହେଁ ଯେ ଫ୍ଲକ୍ସ ଏକ ବନ୍ଦ ଅଞ୍ଚଳ ଅତିକ୍ରମ କରୁଛି
ତେଣୁ ମୁଁ ଏକ ବନ୍ଦ ପୃଷ୍ଠକୁ ନେଉଛି ଯାହା ବନ୍ଦ ହୋଇଛି
ତେଣୁ ଏକ ଉଦାହରଣ ଭାବରେ | ମୁଁ ସାଇଡ୍ l କ୍ୟୁବ୍ ର ଏକ କ୍ୟୁବ୍ ନେଉଛି
ତେଣୁ ଏହି କ୍ୟୁବ୍ ଅଛି ଏବଂ ଏହି କ୍ୟୁବ୍ xyz ଅକ୍ଷରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି ଯାହା ମୁଁ ଦେଖାଇଛି ଏବଂ ମୋତେ ଅନୁମାନ କରିବାକୁ ଯାଉଛି ଯେ y ଦିଗରେ ମୋର ଏକ
ସ୍ଥିର ମୁନିଟିଫର୍ମ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଫିଲ୍ଡ ଇ ଭେକ୍ଟର ଅଛି | ଭେକ୍ଟର y ଦିଗରେ ଏହା ସୂଚାଉଛି ଯେ ଏହା ସମାନ ହେବା ଭିତ୍ତି
ତେଣୁ ମୁଁ ହିସାବ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ଯେ ଏହି ବନ୍ଦ ପୃଷ୍ଠ ଦେଇ ବ electric ଦୁ୍ୟୁତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନେଟ୍ ଫ୍ଲକ୍ସ କ'ଣ ଏହା ବନ୍ଦ ପୃଷ୍ଠ ଅଟେ ଯେହେତୁ ଆପଣ ଏଠାରେ
ଦେଖିପାରିବେ ଏହା ଏକ କ୍ୟୁବ୍ ଯାହା ମୁଁ ଅଟେ | ଏକ ଉଦାହରଣ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଏବଂ କ୍ୟୁବ୍ ଏକ ଭଲ୍‌ୟମ୍ ଆବଦ୍ଧ କରେ ଏବଂ କ୍ୟୁବ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦ
ପୃଷ୍ଠ ଅଟେ ଯଦିଓ ପୂର୍ବ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭୂପୃଷ୍ଠରେ ସାଧାରଣ ଅକ୍ଷୟ ଥିଲା ଆମେ ଏଠାରେ ସର୍ବଦା ସାଧାରଣକୁ ଆଉଟପୁଟ୍ ସ୍ୱ be ାଭାବିକ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଥାଉ
ତେଣୁ ବାହ୍ୟ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଏକ ସାଧାରଣ ଦିଗ ଯାହାକି ଭଲ୍‌ୟମ୍‌କୁ ସୂଚାଇଦିଏ
ତେଣୁ ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଏହି ପୃଷ୍ଠରେ ବାହ୍ୟ ସ୍ୱ normal ାଭାବିକ ଏହି ଦିଗରେ ଅଛି ବାହ୍ୟ ସ୍ୱ normal ାଭାବିକ ତଳ ପୃଷ୍ଠରେ ଉପର ସାଧାରଣ ସ୍ୱ normal
ାଭାବିକ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ସାଧାରଣ ଏବଂ ଏଠାରେ ଭୂପୃଷ୍ଠରେ ସ୍ୱାଭାବିକ ହେଉଛି | ଅନ୍ୟ ଏକ ଦିଗ ଏବଂ ସାଧାରଣ ପଛରେ ଏହା ଏହିପରି ଅଟେ,
ତେଣୁ ସେଠାରେ six ଟି ପୃଷ୍ଠ ଭୂମି ଏବଂ ଛଅଟି ସାଧାରଣ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଆଦର୍ଶଗୁଡ଼ିକ ବାହ୍ୟ ମାନଦଣ୍ଡ ପାଇଁ ନିଆଯାଏ
ତେଣୁ ମୁଁ ହିସାବ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ଯେ ଏହି ସମସ୍ତ ଭଲ୍‌ୟମ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଫିଲ୍ଡର ନେଟ୍ ଫ୍ଲକ୍ସ କ'ଣ ଅଟେ | ମୁଁ ଏହା କରିବି, ମୁଁ ଏହି ପାର୍ଶ୍ୱ ପୃଷ୍ଠ ଦେଇ ନେଟ୍
ଫ୍ଲକ୍ସକୁ ଏହି ପାର୍ଶ୍ୱ ପୃଷ୍ଠ ଦେଇ ଏବଂ ପଛ ପୃଷ୍ଠର ଉପର ପୃଷ୍ଠ ଏବଂ ତଳ ପୃଷ୍ଠକୁ ଗଣନା କରିବି
ତେଣୁ ଛଅଟି ପୃଷ୍ଠ ଅଛି ଯାହାକୁ ଆମେ ପୃଥକ ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ electric ଦୁ୍ୟୁତିକ ଚକ୍ରର ଫ୍ଲକ୍ସ କ୍ରମ୍ ଫ୍ଲକ୍ସ ଗଣନା କରିବୁ | ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୃଥକ ପୃଷ୍ଠ
ସେମାନଙ୍କୁ ଯୋଡ଼ନ୍ତୁ ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଫ୍ଲକ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ କରନ୍ତୁ
ତେଣୁ ମୋତେ ଫ୍ଲକ୍ସ ଗଣନା କରିବା ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ମୋତେ ଆପଣଙ୍କୁ କିଛି ସ୍ୱାଇଡ୍ ଦେଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ
ତେଣୁ ସ୍ୱାଇଡ୍ ରେ ଆପଣ ଯେପରି ଦେଖିପାରିବେ ଏହା ହେଉଛି | କ୍ୟୁବ୍ ଏହା ହେଉଛି ବ electric ଦୁ୍ୟୁତିକ କ୍ଷେତ୍ର ଯାହାକି y ଦିଗକୁ ସୂଚାଉଛି
ତେଣୁ ବ electric ଦୁ୍ୟୁତିକ କ୍ଷେତ୍ରଟି କିଛି ନୁହେଁ କ୍ୟାପ୍ ଏଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ବ electric ଦୁ୍ୟୁତିକ କ୍ଷେତ୍ର ରେଖା ଏବଂ ଏହା ହେଉଛି କ୍ୟୁବ୍ ସମାନ କ୍ୟୁବ୍ ଯାହା
ସମସ୍ତ ଭୂପୃଷ୍ଠର ସାଧାରଣତା ସହିତ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଛି
ତେଣୁ ଏହି ପୃଷ୍ଠରେ ସାଧାରଣ | ମୁଁ bch g କୁ ଡାକିଲି x କ୍ୟାପ୍ ଦିଗ୍ ସହିତ ମୁଁ କ୍ୟାପ୍ ଦିଗ୍ ଯାହା ପଛରେ ଅଛି ଯାହା ଆଡିଫ୍ ହେଉଛି ମାଇନସ୍ ସି କ୍ୟାପ୍ କାରଣ
ଏହା ମାଇନସ୍ x ଦିଗରେ ଅଛି, ଉପର ପୃଷ୍ଠ ଗିଫ୍ k କ୍ୟାପ୍ ଦିଗରେ ତଳ ପୃଷ୍ଠ bcda ସହିତ ସାଧାରଣ ଅଟେ | ମାଇନସ୍ k କ୍ୟାପ୍ ଦିଗ ଏବଂ ସମାନ ଭାବରେ
ଏହି ଭୂପୃଷ୍ଠରେ hcdi ର ପ୍ଲସ୍ sj କ୍ୟାପ୍ ଦିଗ ଅଛି ଏବଂ ଏହି ପଛ ପୃଷ୍ଠରେ gba f ର ମାଇନସ୍ sj କ୍ୟାପ୍ ଦିଗ ଅଛି
ତେଣୁ ଏଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି six ଟି ଭୂପୃଷ୍ଠର ସାଧାରଣତା
ତେଣୁ ମୁଁ ଗଣନା କରିବାକୁ ପଡିବ ଯେ ଫ୍ଲକ୍ସଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୃଷ୍ଠକୁ ଅତିକ୍ରମ କରୁଛି | ମୋତେ ଏଠାରେ କାଗଜର ଏହି ସିଡ୍ ଉପରେ ହିସାବ କରିବାକୁ ଦିଅ ଭୂପୃଷ୍ଠ
ତେଣୁ | ଏହି ଭୂପୃଷ୍ଠରେ ଏକ ମୁନିଟ୍ ଭେକ୍ଟର ଅଛି ଯାହାକି j କ୍ୟାପ୍ ଅଟେ
ତେଣୁ ଏହା ଏବଂ ଏରିଆର କ୍ଷେତ୍ର ଅଟେ
ତେଣୁ ମୋତେ ଏହି ଫ୍ଲକ୍ସ phi କୁ ଡାକିବାକୁ ଦିଅ, ମୋତେ ସମାନ ସୂଚକାଙ୍କ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଦିଅ ଯାହାକୁ bcda କୁହାଯାଏ ଏବଂ ଏହା gh i ଏବଂ f
ତେଣୁ ଏହା ଏକ ଫ୍ଲକ୍ସ | f ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ଦୁଇଟି ଭୂପୃଷ୍ଠ hcdi
ତେଣୁ ଏହା ଇ ଡର୍ s ହେବ ଯାହାକି j କ୍ୟାପ୍ ଡର୍ sj କ୍ୟାପ୍ ଯାହାକି କିଛି ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ଭୂପୃଷ୍ଠଟି sj କ୍ୟାପ୍ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଭେକ୍ଟର କିଛି ନୁହେଁ
ତେଣୁ ଭୂପୃଷ୍ଠରେ ଫ୍ଲକ୍ସ ହେଉଛି | dot s so e naught j cap dot sj cap ଯାହାକି e କିଛି ସମୟ ନୁହେଁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ପଛ ପୃଷ୍ଠରେ ଫ୍ଲକ୍ସ କ'ଣ
ଯାହା ଏହି ପଛ ପୃଷ୍ଠ ଅଟେ
ତେଣୁ ଏହା afgb ଏହା ପୁନର୍ବାର e naught e dot s ସହିତ ସମାନ ଯାହା e naught ସହିତ ସମାନ | j କ୍ୟାପ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ମନେରଖନ୍ତୁ ପଛ
ପୃଷ୍ଠରେ ଏକ ମୁନିଟ୍ ଭେକ୍ଟର ଅଛି ଯାହା ମାଇନସ୍ j କ୍ୟାପ୍ ଅଟେ
ତେଣୁ ଏହା ମାଇନସ୍ ଇ କିଛି ନୁହେଁ
ତେଣୁ ଆପଣ ବୁ understand ିପାରିବେ ଯେ ଫ୍ଲକ୍ସ ନକାରାତ୍ମକ କାରଣ ଭୂପୃଷ୍ଠଟି ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଭେକ୍ଟର ମାଇନସ୍ j କ୍ୟାପ୍ ଦିଗକୁ ସୂଚାଉଛି | ପ୍ଲସ୍ j କ୍ୟାପ୍
ଦିଗକୁ ସୂଚାଉଛି ଏବଂ ଏହି ଦୁଇଟିର ଡର୍ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ହେଉଛି ମାଇନସ୍ ଇ ନାଟ ବର୍ଣ୍ଣ s ଯାହା ଆମେ କରିପାରିବା | ଅବଶିଷ୍ଟ ପୃଷ୍ଠଗୁଡ଼ିକ ମାଧ୍ୟମରେ ଫ୍ଲକ୍ସକୁ ସମାନ ଭାବରେ
ଗଣନା କର,
ତେଣୁ ମୋତେ ଆଉ ଏକ ଉଦାହରଣ ନେବାକୁ ଦିଅ,
ତେଣୁ ଫ୍ଲକ୍ସ ମାଧ୍ୟମରେ ମୋତେ ଫ୍ଲକ୍ସକୁ ଗଣନା କରିବାକୁ ଦିଅ ଯାହାକି bchg ଅଟେ
ତେଣୁ ଏହା ମୋତେ phi 3 ବୋଲି କହିବାକୁ ସମାନ ଯାହା ଇ ଡର୍ s ସହିତ ସମାନ ଯାହା ସମାନ | to e naught j cap dot ବର୍ତ୍ତମାନ s ଭେକ୍ଟର
s ଭେକ୍ଟର ଯାହା ମୋତେ ଏଠାରେ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଦିଅ କ୍ୟାପ୍ ଡର୍ i କ୍ୟାପ୍ ଶୂନ୍ୟ j ଏବଂ ମୁଁ ପରସ୍ପର ପାଇଁ p ଶ୍ୱରେ ଅଛି
ତେଣୁ ଏହା ଶୂନ୍ୟ ଏବଂ ଆପଣ ଏହାକୁ ପୁନର୍ବାର ବୁ can ିପାରିବେ କାରଣ ମୁଁ ଯେପରି ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଭେକ୍ଟର y ଦିଗକୁ ସୂଚାଉଛି ଏବଂ ଭୂପୃଷ୍ଠଟି ପ୍ରକୃତରେ y ଦିଗ
ସହିତ ସମାନ୍ତର | ଭୂପୃଷ୍ଠ

ତେଣୁ ଭୁପୃଷ୍ଠକୁ ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିବା କ $\vec{E}$ ଶସି ବ $\vec{E}$ ଦ୍ୱ୍ୟୁତିକ ଫ୍ଲକ୍ସ ଲାଇନ ନାହିଁ
 ତେଣୁ ସମାନ ଭାବରେ ଆପଣ ଦେଖାଇ ପାରିବେ ଯେ ପଛ ପୃଷ୍ଠକୁ ଉପର ପୃଷ୍ଠକୁ ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିବା ଫ୍ଲକ୍ସଟି ସମାନ କିମ୍ବା z କିମ୍ବା ଶୂନ୍ୟ ସହିତ ସମାନ ଏବଂ
 ତେଣୁ ସମୁଦାୟ ଫ୍ଲକ୍ସ ରାଶି ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ | ଏହି ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରୁ ଏବଂ ତାହା ଶୂନ୍ୟ ସହିତ ସମାନ ହେବାକୁ ଯାଉଛି
 ତେଣୁ ଏହି ଉଦାହରଣ ପାଇଁ ସମୁଦାୟ ଫ୍ଲକ୍ସ ସମୁଦାୟ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଫ୍ଲକ୍ସ $e \text{ naught } s \text{ minus } e \text{ naught } s$ ସହିତ ସମାନ ଯାହା ଶୂନ୍ୟ ସହିତ ସମାନ
 ତେଣୁ ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ କ $\vec{E}$ ଶସି ଫ୍ଲକ୍ସ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଫ୍ଲକ୍ସ କ୍ରମିତ ଶୂନ୍ୟ ନୁହେଁ ଦିଆଯାଇ ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ ବ $\vec{E}$ ଦ୍ୱ୍ୟୁତିକ କ୍ଷେତ୍ର ନୁହେଁ | ଶୂନ୍ୟ ବ $\vec{E}$ ଦ୍ୱ୍ୟୁତିକ କ୍ଷେତ୍ର ସୀମିତ ଅଟେ ଏହା ସମାନ କିନ୍ତୁ ଏହା ଘଟେ ଯେ ଗୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିବା ବ $\vec{E}$ ଦ୍ୱ୍ୟୁତିକ କ୍ଷେତ୍ର ରେଖା ପରିମାଣ ଭୁପୃଷ୍ଠ
 ଛାଡୁଥିବା ବ $\vec{E}$ ଦ୍ୱ୍ୟୁତିକ କ୍ଷେତ୍ର ରେଖା ସହିତ ସମାନ
 ତେଣୁ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫ୍ଲକ୍ସ ଆଗ ପୃଷ୍ଠରୁ ଏହି ଫ୍ଲକ୍ସ ପଛ ପୃଷ୍ଠରୁ ଏବଂ ସେମାନେ ଅନୁମାନ କରନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ପରସ୍ପର ସହିତ ସମାନ ଏବଂ ବିପରୀତ ଚିହ୍ନ ବିପରୀତ
 ଏବଂ
 ତେଣୁ ସମୁଦାୟ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇଯାଏ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଚାରୋଟି ପୃଷ୍ଠରେ କ $\vec{E}$ ଶସି ଫ୍ଲକ୍ସ ପ୍ରବେଶ କରେ ନାହିଁ ଏବଂ
 ତେଣୁ ନେଟ୍ ଫ୍ଲକ୍ସ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇଯାଏ
 ତେଣୁ ମୁଁ ପ୍ରକୃତରେ ଏହି ଫ୍ଲକ୍ସ ସୂତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରି ଗଣନା କରିପାରିବି | ଯେକ $\vec{c}$ ଶସି ବନ୍ଦ ପୃଷ୍ଠ ଦେଇ ଏକ ଭେକ୍ଟର ଫିଲ୍ଡର ଫ୍ଲକ୍ସ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋତେ ଅନ୍ୟ
 ଏକ ସ୍ଥଳକୁ ଦେଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ
 ତେଣୁ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୋର ଏକ କ୍ୟୁବ୍ ଥିଲା ଯାହା ଅକ୍ଷ ସହିତ ଠିକ୍ ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋତେ ଏକ ପରିକ୍ଷିତ ନେବାକୁ ଦିଅ ଯେଉଁଠାରେ କ୍ୟୁବ୍ 1 ଏବଂ ମୁଁ ତୁମକୁ ସ୍ଥଳକୁ
 ଦେଖାଇବି ଯେଉଁଠାରେ କ୍ୟୁବ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅକ୍ଷରେ ରଖାଯାଇ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ ହୋଇଛି
 ତେଣୁ ମୁଁ କ୍ୟୁବ୍ କୁ z ଅକ୍ଷରେ ଘୂର୍ଣ୍ଣନ କରିଛି ଯାହା $\vec{d}$ line ାରା ଲାଇନ୍ $x \times$ ଅକ୍ଷରେ ଆଚାର ଏକ କୋଣ ତିଆରି କରେ
 ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋତେ ଆବଶ୍ୟକ ପୁନର୍ବାର ମୁଁ ସମୁଦାୟ ବ $\vec{E}$ ଦ୍ୱ୍ୟୁତିକ ଫ୍ଲକ୍ସକୁ ଗଣନା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି
 ତେଣୁ ଏଥିପାଇଁ ମୁଁ ଏହି ସମସ୍ତ ଭୁପୃଷ୍ଠର ସାଧାରଣ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା ଆବଶ୍ୟକ କରେ
 ତେଣୁ ଏଠାରେ ଏକ ସ୍ଥଳକୁ ଅଛି ଯାହା ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖାଏ ଯେପରି ଆଗ ପୃଷ୍ଠଟି ଯାହା ଲାଲ ରଙ୍ଗରେ ଦେଖାଯାଏ, ଏକ ବ $\vec{E}$ ଦ୍ୱ୍ୟୁତିକ ଫ୍ଲକ୍ସ ଭୁପୃଷ୍ଠକୁ
 ସୂଚାଉଛି | ଏହି ଦିଗରେ ଆଗ ହେଉଛି x ଅକ୍ଷ ଏବଂ ଏହି ବିମାନ ମଧ୍ୟରେ କୋଣ
 ତେଣୁ ଆମେ ଏହି ପୃଷ୍ଠ ପାଇଁ ଭୁପୃଷ୍ଠ କ୍ଷେତ୍ର ଭେକ୍ଟରକୁ ସମାନ ଭାବରେ ଏହି ପୃଷ୍ଠ ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ର ଭେକ୍ଟର ଲେଖିପାରିବା ଯାହା ଏହି ଭେକ୍ଟରର ବିପରୀତ କାରଣ ଏହା କ୍ଷେତ୍ର
 ଭେକ୍ଟରର ବିପରୀତ ଦିଗରେ | ଏହି ପୃଷ୍ଠ ପାଇଁ ପଛ ପୃଷ୍ଠ ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ର ଭେକ୍ଟର ଉପର ପୃଷ୍ଠ ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ର ଭେକ୍ଟର ଏବଂ ତଳ ପୃଷ୍ଠ ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ର ଭେକ୍ଟର
 ତେଣୁ ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଏହି ଭେକ୍ଟରକୁ ଆପଣ ଦେଖିପାରିବେ କିନ୍ତୁ ଏହି ରେଖା ଏଠାରେ ଏହି ରେଖା ସହିତ ସମାନ୍ତରାଳ ଅଟେ ଏବଂ
 ତେଣୁ ଏହା ଏକ କରେ | x ଅକ୍ଷ ସହିତ n ଆଙ୍ଗୁଳି ଆଗ
 ତେଣୁ ଏହି ଯୁନିଟ୍ ଭେକ୍ଟରରେ x ଦିଗରେ ଏକ କମ୍ପୋନେଣ୍ଟ କୋସ୍ ଆଗ ଅଛି ଏବଂ y ଦିଗରେ ସାଇନ ଆଗ ଅଛି ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଏରିଆ ଭେକ୍ଟରକୁ ଏହି ଭେକ୍ଟରର
 ପରିମାଣ s ସହିତ ସମାନ ଏବଂ ଦିଗ ଦିଆଯାଇଛି | $i \text{ cap } \cos \theta \text{ plus } j \text{ cap } \sin \theta$ $\vec{d}$ so ାରା ମୁଁ ପ୍ରକୃତରେ ସମସ୍ତ
 ପୃଷ୍ଠଗୁଡ଼ିକର ଯୁନିଟ୍ ଭେକ୍ଟର ଖୋଜି ପାରିବି ଏବଂ ତା' ପରେ ଏହି ଯୁନିଟ୍ ଭେକ୍ଟରଗୁଡ଼ିକରୁ ମୁଁ ସମୁଦାୟ ଫ୍ଲକ୍ସକୁ ଗଣନା କରିପାରିବି
 ତେଣୁ ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ମୋତେ ଆଗ ଲାଲ୍ ପୃଷ୍ଠରେ ଫ୍ଲକ୍ସ ଗଣନା କରିବାକୁ ଦିଅ | ସ୍ଥଳକୁ
 ତେଣୁ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଫ୍ଲକ୍ସ ଏତେ ବ $\vec{E}$ ଦ୍ୱ୍ୟୁତିକ ଫ୍ଲକ୍ସ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆହା ମୁଁ ପୃଷ୍ଠପତକୁ ଫେରିଛି $v \text{ chg}$ ଯାହାକି ଏହି ପୃଷ୍ଠର ଆଗ ପୃଷ୍ଠ ଅଟେ ଏବଂ ମୋତେ ଏହି
 ସ୍ଥଳକୁ ରେ ସ୍ଥଳକୁ ଦେଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ
 ତେଣୁ ମୋତେ ଏହି ϕ କୁ ଡାକିବାକୁ ଦିଅ | ଯାହା ଇ ଡର୍ s ସହିତ ସମାନ, ଯାହା ଇ କ୍ୟାପ୍ ଡର୍ s ସହିତ ସମାନ, $i \text{ cap } \cos \theta$ ଏବଂ $j \text{ cap } \sin \theta$
 $\vec{d}$ ସହିତ ସମାନ, ଯାହା $e \text{ naught } s \sin \theta$ ସହିତ ସମାନ ହେବ କାରଣ $j \text{ cap } \dot{i} \text{ cap}$ ଶୂନ୍ୟ ଏହି ଫ୍ଲକ୍ସ ଇ
 ହୋଇଯାଏ | ପଛ ପାଖରେ ଫ୍ଲକ୍ସକୁ କିଛି ପାପ କରେ ନାହିଁ ଯଦି ତୁମେ | ସ୍ଥଳକୁ କୁ ଏହି ବ୍ୟାକ୍ ପୃଷ୍ଠକୁ ଦେଖନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଡିଫ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଫ୍ଲକ୍ସ ଫ୍ଲକ୍ସ ଯାହା ସ୍ଥଳକୁ ରେ
 ଏହାର ଭୁପୃଷ୍ଠର ବିପରୀତ ପୃଷ୍ଠ ଅଟେ, ଆପଣ ଆହା ଏରିଆ ଭେକ୍ଟରକୁ ଦେଖିପାରିବେ
 ତେଣୁ $\phi \cdot \vec{s}$ ସହିତ ସମାନ ଯାହା $e \text{ naught } j \text{ cap}$ ସହିତ ସମାନ | $\dot{s} \text{ in } \text{ minus } i \text{ cap } \cos \theta \text{ plus } \text{ minus } j \text{ cap } \sin \theta$ ଯାହା ମାଇନସ୍ s ସହିତ ସମାନ ଅଟେ ଏବଂ କ $\sin$ ଶସି ପାପ ଥେଣା ସହିତ ସମାନ ଅଟେ
 ତେଣୁ ତୁମେ ପଛପଟ୍ ପୃଷ୍ଠରେ ଫ୍ଲକ୍ସକୁ ସମାନ ଭାବରେ ପାଇପାରିବ | ଶୂନ୍ୟ ହୁଅ _ ଏଠାରେ ସ୍ଥଳକୁ ରେ ନୀଳ ଦେଖାଯାଉଛି ଯଦି ଆପଣ ସ୍ଥଳକୁ କୁ ଦେଖିପାରିବେ
 ତେବେ ଏହା ଏଠାରେ ନୀଳ ପୃଷ୍ଠ ଭାବରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ଏହା ହେଉଛି ଇ ଡର୍ s ଯାହା ମାଇନସ୍ i କ୍ୟାପ୍ ଡର୍ s କୁ ମାଇନସ୍ $i \text{ cap } \sin \theta$
 $\text{ plus } j \text{ cap } \cos$ ରେ ନାହିଁ | θ ଯାହାକି $e \text{ naught } s \cos \theta$ ସହିତ ସମାନ ଏବଂ ଶେଷରେ t ସେ ଭୁପୃଷ୍ଠରେ
 ପ୍ରବାହିତ ହୁଏ ଯାହା ଏହି ପୃଷ୍ଠର ବିପରୀତ ଅଟେ, ତାହା ହେଉଛି $e \text{ nught } e \text{ dot } s$ ଯାହା $i \text{ cap } \sin \theta \text{ minus } j \text{ cap } \cos$
 θ ସହିତ ସମାନ ଅଟେ ଯାହା ମାଇନସ୍ $e \text{ naught } s \cos \theta$ ସହିତ ସମାନ ଅଟେ | ଉପର ଏବଂ ତଳ ପୃଷ୍ଠଗୁଡ଼ିକ ଶୂନ୍ୟ ସହିତ ସମାନ କାରଣ
 ସାଧାରଣ ଭୁପୃଷ୍ଠର ସାଧାରଣ ବା ଭୁପୃଷ୍ଠଗୁଡ଼ିକ ବ $\vec{E}$ ଦ୍ୱ୍ୟୁତିକ ଫ୍ଲକ୍ସର ଦିଗକୁ p ଶ୍ରେଣୀରେ ରହିଥାଏ
 ତେଣୁ ଆମେ ଚାରୋଟି ଫ୍ଲକ୍ସ ମଧ୍ୟ ପାଇଲୁ
 ତେଣୁ ଆହା ଚାରି ପୃଷ୍ଠରେ ଫ୍ଲକ୍ସ ଅଛି, ଅନ୍ୟଟି ପାପ ନୁହେଁ | ମାଇନସ୍ ଇ ନାଥସ୍ ପାପ ଥିବା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି କିଛି ନୁହେଁ, ଅନ୍ୟଟି ହେଉଛି ମାଇନସ୍
 ଇ ନାଥସ୍ କୋସ୍ ଆଗ ଏବଂ ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖିପାରିବେ ସମୁଦାୟ ଫ୍ଲକ୍ସ ଏହି ଚାରୋଟି ଫ୍ଲକ୍ସର ସମଷ୍ଟି ହେବ ଏବଂ ତାହା ପୁଣି ଶୂନ୍ୟ ହେବ | $e \text{ naught } s$
 $\sin \theta \text{ minus } e \text{ naught } s \sin \theta \text{ plus } e \text{ naught } s \cos \theta \text{ minus } e \text{ naught } s \cos \theta$
 ଯାହା ଶୂନ୍ୟ ସହିତ ସମାନ
 ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୃଷ୍ଠକୁ ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିବା ଫ୍ଲକ୍ସ ବଦଳିଛି କିନ୍ତୁ ନେଟ୍ ଫ୍ଲକ୍ସ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୂନ୍ୟ ଅଟେ
 ତେଣୁ ଏହା ଗଣନା କରିବାର କ $\vec{d}$ ଶଳ | ଯେକ $\vec{L}$ ଶସି ଘନିଷ୍ଠ ପୃଷ୍ଠ ଦେଇ ଫ୍ଲକ୍ସ ମୁଁ ଦେଖେ | ସ୍ $\vec{c}$ ାଭାବିକ ଭାବରେ ବନ୍ଦ ପୃଷ୍ଠକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ଏବଂ
 ତା' ପରେ ଏହି ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ଇ ଡର୍ ଏରିଆ ଭେକ୍ଟର ଗଣନା କରନ୍ତୁ ଏବଂ ମୁଁ ସମୁଦାୟ ଫ୍ଲକ୍ସ ପାଇବି
 ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ଗସ୍ ନିୟମକୁ ଆସିବା
 ତେଣୁ ଥରେ ବ $\vec{E}$ ଦ୍ୱ୍ୟୁତିକ ଫ୍ଲକ୍ସ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଫିଲ୍ଡ ଫ୍ଲକ୍ସକୁ ପରିଭାଷିତ କରିବା ବର୍ତ୍ତମାନ ଚାଲନ୍ତୁ ଦେଖିବା | ବ $\vec{E}$ ଦ୍ୱ୍ୟୁତିକ ଫ୍ଲକ୍ସ ଗଣନା
 କରିବାର ଏକ ଉଦାହରଣ ଭାବରେ ମୋତେ ଚାର୍ଜ୍ q କୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ଦିଅ ଏବଂ ମୋତେ ରେଡିଓର ଚାର୍ଜ୍ ପରିସରର ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ନେବାକୁ ଦିଅ,
 ତେଣୁ ଏହା ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ଅଟେ
 ତେଣୁ ମୋର ସମସ୍ୟା ହେଉଛି ଗଣନା କରିବା ହେଉଛି ଭୁପୃଷ୍ଠରେ ବ $\vec{E}$ ଦ୍ୱ୍ୟୁତିକ ଫ୍ଲକ୍ସ କ'ଣ? ବ $\vec{sp}$ ଦ୍ୱ୍ୟୁତିକ ଫ୍ଲକ୍ସ ହେଉଛି ଏହି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅତିକ୍ରମ
 କରୁଥିବା ହେତୁ ଗୋଲର ମ $\vec{at}$ େରେ ରଖାଯାଇଥିବା ପଦ୍ମ ଚାର୍ଜ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ପଦ୍ମ ଚାର୍ଜ୍ $\vec{d}$ $\vec{at}$ େରା ଉପର ବ $\vec{E}$ ଦ୍ୱ୍ୟୁତିକ କ୍ଷେତ୍ର କ'ଣ ଆମେ ଜାଣୁ
 ଏହାକୁ ଚାରି ପିପି ଏପସିଲନ୍ ଶୂନ୍ୟ q $\vec{d}$ େରା r କ୍ୟାପ୍ ରେ r କ୍ୟାପ୍ ଯେଉଁଠାରେ r କ୍ୟାପ୍ ଅଛି | ଏହି ଦିଗ ଏବଂ r ହେଉଛି କେନ୍ଦ୍ରଠାରୁ ଦୂରତା
 ତେଣୁ ଏହା ଯେକ $\vec{any}$ ଶସି ସମୟରେ ଚାର୍ଜ୍ ଠାରୁ ଛୋଟ r ରେ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଫିଲ୍ଡ ଅଟେ ଏବଂ r କ୍ୟାପ୍ ହେଉଛି ଚାର୍ଜ୍ ରୁ ଏକ ଯୁନିଟ୍ ଭେକ୍ଟର ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ
 ରେଡିୟାଲ୍ ଦିଗରେ ସୂଚିତ କରୁଛି | ସକାରାତ୍ମକ ଏଠାରେ ଚାର୍ଜ୍ କରନ୍ତୁ
 ତେଣୁ ଯୁନିଟ୍ ଭେକ୍ଟର r ଭେକ୍ଟର r କ୍ୟାପ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଦିଗରେ ଅଛି ଯାହା ମୋ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ସମୁଦାୟ ଫ୍ଲକ୍ସ ଗଣନା କରିବାକୁ ପଡିବ ମୁଁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ କ୍ଷେତ୍ର
 ଭେକ୍ଟରକୁ ଜାଣିବି

ତେଣୁ ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଏହି ସ୍ଥାନରେ କ୍ଷେତ୍ର ଭେକ୍ଟର ଏହି ସ୍ଥାନରେ କ୍ଷେତ୍ର ଭେକ୍ଟରକୁ ସୂଚିତ କରିବ । ଏହି ସ୍ଥାନରେ ଏଭଳି ହେବ , କ୍ଷେତ୍ର ଭେକ୍ଟର ଏହିପରି ହେବ , ସେମାନେ ସମସ୍ତେ କେନ୍ଦ୍ରଠାରୁ ଦୂରରେ ରହିବେ ଏହା ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ଅଟେ

ତେଣୁ କ୍ଷେତ୍ରର ଯେକ any ଶୀର୍ଷ ପ୍ୟାଟ୍ ର କ୍ଷେତ୍ର ଭେକ୍ଟର କେନ୍ଦ୍ରଠାରୁ ଦୂରରେ ରହିବ ଏବଂ

ତେଣୁ ଏହା ହେବ । କ୍ଷେତ୍ରଟି ଏହା କ୍ଷେତ୍ର ଭେକ୍ଟରର ଦିଗ ହେବ ଯାହା q ଆପଣ ଯାହା ଦେଖିପାରିବେ ତାହା କ୍ଷେତ୍ର ଭେକ୍ଟରର କ୍ଷେତ୍ର ଭେକ୍ଟରର କ୍ଷେତ୍ର ଦିଗ ବଦଳିବା ପୂର୍ବରୁ ଉଦାହରଣ ତୁଳନାରେ ଭିନ୍ନ ନୁହେଁ, ଯେତେବେଳେ ଆପଣ ଭୂପୃଷ୍ଠରେ ଗତି କରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନରେ କ୍ଷେତ୍ର ଭେକ୍ଟର ସହିତ । ରେଖା ସେହି କ୍ଷେତ୍ର ଭେକ୍ଟରର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଯୋଗଦେବା ସହିତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣ ଯେପରି ଦେଖିପାରିବେ ଏଠାରେ ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ରଟି ଏହି ଧାଡ଼ିରେ ଚାର୍ଜରେ ଯୋଗକରି ରେଖା ସହିତ ରେଡିୟାଲ୍ ଅଟେ ଏବଂ ସେହି ସମୟରେ ଧରାଯାଉ ମୁଁ ଫ୍ଲକ୍ସକୁ ଗଣନା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି । କ୍ଷେତ୍ର a rea ଏଠାରେ ଏହା ହେଉଛି ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ର ଦିଗ ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ର ଭେକ୍ଟର ମଧ୍ୟ ସମାନ ଦିଗରେ ଅଛି

ତେଣୁ ମୋତେ ଯାହା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ତାହା ହେଉଛି ଏକ ଭୂପୃଷ୍ଠ ଯାହା ଫ୍ଲକ୍ସ ନୁହେଁ ଯାହା ମୁଁ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ମୁଁ ଏଠାରେ ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ds ଭେକ୍ଟର ନିଶ୍ଚୟ କରିବି । ତାପରେ ମୁଁ ହିସାବ କରେ ମୁଁ ସେହି ସମୟରେ ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ର ଜାଣେ

ତେଣୁ ମୁଁ କ୍ଷେତ୍ର ଫ୍ଲକ୍ସକୁ ହିସାବ କରେ ଯାହା ds ଅଟେ

ତେଣୁ ds ଏକ କ୍ଷେତ୍ର କ୍ଷେତ୍ର ds ଭେକ୍ଟର ହେଉଛି ଏକ କ୍ଷେତ୍ର କ୍ଷେତ୍ର ଭେକ୍ଟର ଇ ସେହି ସମୟରେ ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ର ଅଟେ । ଏହା ମୋତେ ଏହି କ୍ଷେତ୍ର ଅଞ୍ଚଳ ଦେଇ ଫ୍ଲକ୍ସ ଦେଇଥାଏ

ତେଣୁ ମୁଁ ଏହିପରି ହିସାବ କରେ ଯେ ମୁଁ ସମଗ୍ର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଚାରିପାଖରେ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ବିଭକ୍ତ କରେ ଏବଂ ସମୁଦାୟ ଫ୍ଲକ୍ସ ପାଇବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଫ୍ଲକ୍ସକୁ ଯୋଡ଼ିଥାଏ ଯେପରି ମୁଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ କ୍ଷେତ୍ର ଭେକ୍ଟର ପଦ୍ମରେ ଭଲେଖା କରିଛି । ଦିଗ୍ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଭେକ୍ଟର କାରଣ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଭେକ୍ଟର ରେଡିୟାଲ୍ ଏବଂ ଏରିଆ ଭେକ୍ଟର ମଧ୍ୟ ଅଟେ କାରଣ ଏହି ଚାର୍ଜଟି ଗୋଲର ମ at େରେ ଅବସ୍ଥିତ

ତେଣୁ e ଏବଂ s ସମାନ ଦିଗରେ ସମାନ ହୋଇଯାଏ ଅନ୍ୟ ଏକ ଜିନିଷ ଯାହା ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରେ ସମସ୍ତ ପଦ୍ମରେ ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ର । କ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ସମାନ କାରଣ ଚାର୍ଜଟି ଗୋଲର ମଧ୍ୟଭାଗରେ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ହୋଇଛି ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ରର ସମସ୍ତ ବିନ୍ଦୁରେ ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ ଭେକ୍ଟର ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ର ସମାନ ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ରର ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ରର ଆକାର ଏକରୁ ଚାରି ପି ଏପସିଲନ୍ ଶୂନ୍ୟ ହେବ । q ବର୍ଗ d q ାରା ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରର ସମସ୍ତ ପଦ୍ମରେ ସମାନ ଅଟେ ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ ଭେକ୍ଟର କ୍ଷେତ୍ରର ଭେକ୍ଟର ସହିତ ସମାନ୍ତରାଳ ଅଟେ

ତେଣୁ ସମୁଦାୟ ସମୁଦାୟ ଫ୍ଲକ୍ସ କ୍ଷେତ୍ର ପରିସରରେ ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ର ହେବ କାରଣ ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ର ହେଉଛି । କ୍ଷେତ୍ରର ସମସ୍ତ ପଦ୍ମରେ ସମାନ

ତେଣୁ ସମୁଦାୟ ଫ୍ଲକ୍ସ ଚାରୋଟି ପି r ବର୍ଗରେ ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ର ହେବ ଯାହାକି ଏପସିଲନ୍ ଶୂନ୍ୟ ଦ୍ୱାରା q ହେବ

ତେଣୁ ଯଦି ଆପଣଙ୍କର ଏକ ପଦ୍ମ ଚାର୍ଜ ଏକ କ୍ଷେତ୍ରର କେନ୍ଦ୍ରରେ ରଖାଯିବ ତେବେ ନେଟ୍ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଫ୍ଲକ୍ସ ପ୍ରବାହିତ ହେବ । ଏପ୍ସିଲନ୍ ଶୂନ୍ୟ d $sphere$ ାରା ଗୋଲ୍ ହେଉଛି ଗମ୍ବ ନିୟମର ଏକ ବକ୍ତବ୍ୟ ଯଦି ଆପଣଙ୍କର ଏକ କ୍ଷେତ୍ରର କେନ୍ଦ୍ରରେ ଏକ ପଦ୍ମ ଚାର୍ଜ ଥାଏ ତେବେ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିବା ସମୁଦାୟ ଫ୍ଲକ୍ସ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଫ୍ଲକ୍ସ q ଏପସିଲନ୍ ଶୂନ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ବର୍ତ୍ତମାନ କ'ଣ ହେବ ଯଦି ମୁଁ ବିଚାର କରୁଥିବା ପୃଷ୍ଠଟି କ'ଣ ହେବ? ମୋତେ ସମାନ ପଦ୍ମ ଚାର୍ଜ ନେବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଏକ ଭୂପୃଷ୍ଠ ଯାହା ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ନୁହେଁ

ତେଣୁ ଫ୍ଲକ୍ସରେ କ'ଣ ହେବ ତାହା ସମସ୍ୟା ହେବ

ତେଣୁ ମୁଁ ଫ୍ଲକ୍ସକୁ ଏକ ଭୂପୃଷ୍ଠ ମାଧ୍ୟମରେ ଗଣିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ଯାହା ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ନୁହେଁ

ତେଣୁ ମୋର ଏଠାରେ ପଦ୍ମ ଚାର୍ଜ ଅଛି । ଏହା ହେଉଛି ସେହି କ୍ଷେତ୍ର ଯାହାକି ମୁଁ ପୂର୍ବରୁ ଢାଳି କରିଥିଲି ଏବଂ ମୋର କିଛି ଇଚ୍ଛାଧୀନ ପୃଷ୍ଠ ଅଛି

ତେଣୁ ମୋତେ ଏକ ସ୍ଲାଭ୍ ରେ ଏଠାରେ ଏକ ସ୍ଲାଭ୍ ଦେଖାଇବାକୁ ଦିଅ, ମୁଁ ସ୍ଲାଭ୍ ରେ ଏକ କ୍ଷେତ୍ରର କେନ୍ଦ୍ରରେ ଏକ ଚାର୍ଜ ଦେଖାଉଛି ଯାହାକୁ ଆପଣ ଦେଖିପାରିବେ । କ୍ଷେତ୍ରର ଏକ ଚାର୍ଜ ଅଛି

ତେଣୁ ଏହା ହେଉଛି ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ଯାହାକି ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଭାବରେ ଚିତ୍ର କରୁଛି ଏବଂ ଏଠାରେ କିଛି ଇଚ୍ଛାଧୀନ ପୃଷ୍ଠ ଅଛି ଯାହାକୁ ମୁଁ ଦୁଇଟି ବୋଲି କହୁଛି ଏବଂ ଏହି ରେଖାଗୁଡ଼ିକ ଏହି ପଦ୍ମ ଚାର୍ଜରୁ ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ର ରେଖାଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରନ୍ତି । ପଦ୍ମ ଚାର୍ଜରୁ

ତେଣୁ ମୁଁ ଏଠାରେ ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ନେଇଥାଏ ଏବଂ ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଅଞ୍ଚଳ ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିବା ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ର ରେଖା ଆଙ୍କିଲି ଯେପରି ଆପଣ ଏଠାରେ ଦେଖିପାରିବେ ଏହି ରେଖାଗୁଡ଼ିକ ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ର ରେଖା ବାହାରକୁ ଆସେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରର ଦୁଇ ପୃଷ୍ଠକୁ ଅନ୍ୟ କିଛି ବଡ଼ତା ଉପରେ ଆଘାତ କରେ । ଏବଂ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଦୟାକରି ମନେରଖନ୍ତୁ । r ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପୃଷ୍ଠଟି ବିଭିନ୍ନ ଦିଗରେ ଏହାର ସ୍ $normal$ ାଭାବିକ ଅଟେ

ତେଣୁ ଏଠାରେ ମୁଁ ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ୟାଟ୍ ଆଙ୍କିଲି, ଏହାର କ୍ଷେତ୍ର ଭେକ୍ଟରକୁ ଚାରି ଭାବରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରେ, କ୍ଷେତ୍ରର ଭେକ୍ଟର ଏହି ଦିଗରେ ଅଛି କାରଣ ଏହା ହେଉଛି ଏହାର କେନ୍ଦ୍ର । କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟ ଏହା ସହିତ ସମାନ୍ତରାଳ ଅଟେ ଏଠାରେ ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ର ଏହିପରି ସୂଚାଉଛି ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ର ଭେକ୍ଟର ଅନ୍ୟ ଦିଗକୁ ସୂଚାଉଛି

ତେଣୁ ମୋତେ ଫ୍ଲକ୍ସ ପାଇଁ ହିସାବ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯାହା ମୁଁ ଏଠାରେ ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ର ଦ୍ୱାରା ବହୁଗୁଣିତ କରିଥିଲି । ମନେରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ଏହା ଏକ କୋଣ ସୃଷ୍ଟି କରେ

ତେଣୁ ମୋତେ ଏହି ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ ଭେକ୍ଟରର ଡଟ୍ ପ୍ରଡକ୍ଟ ଏବଂ ଏହି କ୍ଷେତ୍ର ଭେକ୍ଟରର ହିସାବ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେପରି ଆପଣ ଏଠାରେ ଦେଖିପାରିବେ ଯଦି ମୁଁ କଳ୍ପନା କରେ ଯେ ପଦ୍ମରୁ ଆସୁଥିବା ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ର ରେଖା ସେହି ସମସ୍ତ ଲାଇନକୁ ଚାର୍ଜ କରେ । ଏଠାରେ କ୍ଷେତ୍ର ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟ ସମାନ କ୍ଷେତ୍ର ଅତିକ୍ରମ କରିବ ଯଦିଓ ଏହି କ୍ଷେତ୍ର ବୃହତ ଅଟେ ଏହା ଏକ ଭିନ୍ନ ଦିଗକୁ ଯାଇଥାଏ ଏବଂ

ତେଣୁ ଏହାର ପ୍ରୋଜେକ୍ସନ ଏହି ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ର ସହିତ p ଷ୍ଟରେ ରହିବ । $line$ ଏବଂ ଯେପରି ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲୁ ମୋର ଏକ କମ୍ପୋନେଣ୍ଟ $ds \cos \theta$ ରହିବ ଏବଂ ଯଦି ମୁଁ କଳ୍ପନା କରିପାରିବି ଯେ ପଦ୍ମ ଚାର୍ଜରୁ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଫ୍ଲକ୍ସ ଲାଇନ୍ ଏବଂ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ର ରେଖା ଅତିକ୍ରମ କରିବା ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ ସଂଖ୍ୟା ସହିତ ସମାନ ହେବ । ଇଚ୍ଛାଧୀନ ପୃଷ୍ଠରେ ଏହି କ୍ଷେତ୍ର ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିବା ଫ୍ଲକ୍ସ ଲାଇନଗୁଡ଼ିକ ତେଣୁ ମୁଁ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ବ $extend$ ାଇ ପାରିବି ଏବଂ ଇଚ୍ଛାଧୀନ ପୃଷ୍ଠରେ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ୟାଟ୍ ପାଇଁ ମୁଁ ଏକ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟକୁ ପଦ୍ମ ଚାର୍ଜକୁ ଫେରାଇ ପାରିବି ଏବଂ ସେହି ପ୍ରୋଜେକ୍ସନ ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ଅଞ୍ଚଳରେ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଛକ କରିବ ଏବଂ

ତେଣୁ ମୁଁ କଣ? ମନେରଖି ପୃଷ୍ଠରେ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ମୋର କ୍ଷେତ୍ରର ଏକ କ୍ଷେତ୍ର କ୍ଷେତ୍ର ଅଛି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସମାନ ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଯିବ

ତେଣୁ ଏହି ଯୁକ୍ତିଟି ଦର୍ଶାଏ ଯେ କ୍ଷେତ୍ର ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିବା ନେଟ୍ ଫ୍ଲକ୍ସ ନେଟ୍ ଫ୍ଲକ୍ସ ସହିତ ସମାନ । ଏହି ଇଚ୍ଛାଧୀନ ଭୂପୃଷ୍ଠକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଆପଣ ଏହା ମଧ୍ୟ କଳ୍ପନା କରି ସୁ can େପାରିବେ ଯେ ଏଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ର ରେଖା ଯାହାକି ଏହି ପଦ୍ମ ଚାର୍ଜରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉଛି ଯାହା ଏହି ଭୂପୃଷ୍ଠ ଗୋଲାକାର ସର୍ଫା ଅତିକ୍ରମ କରୁଛି । ce ମଧ୍ୟ ଏହି ଅନ୍ୟ ଭୂପୃଷ୍ଠକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବ ଏବଂ

ତେଣୁ ଇଚ୍ଛାଧୀନ ପୃଷ୍ଠ ଦେଇ ବ $electric$ ଦୁ୍ୟତିକ କ୍ଷେତ୍ରର ନିଟ୍ ଫ୍ଲକ୍ସ ଗୋଲର ଫ୍ଲକ୍ସ ସହିତ ସମାନ ଅଟେ ଏବଂ ଆମେ ଏପ୍ସିଲନ୍ ଶୂନ୍ୟ ଦ୍ୱାରା q ଭାବରେ ଗଣନା କରିଛୁ

ତେଣୁ ଯଦି ମୁଁ ଫେରି ଆସିବି । ଆହାକୁ ସ୍ଲାଭ୍ କୁ ଯେପରି ଆମେ ଦେଖୁ ଯେ ପଦ୍ମ ଚାର୍ଜରେ ଏପସିଲନ୍ ଶୂନ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଫ୍ଲକ୍ସ q ଅଛି, ଆପଣ ସ୍ପେନ କିମ୍ବା ପଦ୍ମ ଚାର୍ଜକୁ ଘେରି ରହିଥିବା ଏକ ଇଚ୍ଛାଧୀନ ପୃଷ୍ଠକୁ ନିଅନ୍ତୁ

ତେଣୁ ଏହା ଜେନେରାଲାଇଜଡ୍ ଗମ୍ବ ନିୟମ

ତେଣୁ ଗାଉସ୍ ନିୟମ ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଛି । ଏକ ଇଚ୍ଛାଧୀନ ପୃଷ୍ଠ ଯାହାକି ଏହି ପଦ୍ମ ଚାର୍ଜକୁ ଆବଦ୍ଧ କରେ q ହେଉଛି ଏପସିଲନ୍ ଶୂନ୍ୟ d q ାରା q

